

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33910
Nom	Anàlisi tècnica i valoració dels béns culturals
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau d' Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau d' Història de l'Art	8 - Art contemporani i mitjans audiovisuals	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BENITO GOERLICH, DANIEL	230 - Història de l'Art
VAZQUEZ DE AGREDOS PASCUAL, MARIA LUISA	230 - Història de l'Art

RESUM

L'assignatura complementa i posa en pràctica els coneixements adquirits de l'assignatura “Tècniques Artístiques i Conservació de Béns Culturals”. Les “Pràctiques” consisteixen a realitzar un ampli informe tècnic d'una obra d'art, en el qual investiguen una obra d'art “real”, valorant i desenvolupant aspectes tant tècnics com a històric-artístics. Igualment, es realitzaran determinades proves pràctiques durant el curs relacionades amb la matèria.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han definit

COMPETÈNCIES

1006 - Grau d' Història de l'Art

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.
- Capacitat per aplicar els coneixements bàsics adquirits a través d'un raonament crític aplicat a l'anàlisi i la valoració d'alternatives.
- Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.
- Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artístiques en les diverses facetes.
- Capacitat per transmetre informació, tant oral com escrita, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Capacitat per a la resolució dels problemes que es presenten en l'exercici professional com a historiador o historiadora de l'art o gestor del patrimoni.
- Capacitat de lectura de l'entorn a partir de l'anàlisi, l'observació i la deducció de la informació procedent de les obres artístiques produïdes al llarg de la història.
- Desenvolupar un aprenentatge autònom i les habilitats necessàries que afavorisquen les relacions interpersonals.
- Coneixement del patrimoni historicoartístic.
- Saber aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'història de l'art.
- Saber utilitzar els coneixements adquirits en la formulació d'hipòtesi, realització de síntesi i formulació ordenada de conclusions.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'assignatura pretén instruir a l'alumne i proporcionar mètodes d'iniciació en la recerca d'obres d'art. El treball consisteix a estudiar les obres des de punts de vista històrics i tècnics. S'impartirà a cada alumne/a de forma individualitzada segons l'objecte artístic a estudiar en cada cas, establint la metodologia i els procediments de les anàlisis, valoració i proposta de conservació-restauració. De la mateixa manera han de conèixer i incorporar el vocabulari tècnic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**1. Estudi de l'obra d'art**

Aspectes històrics, estilístics, iconogràfics i d'autoria

2. Estudi dels materials i tècniques

Suport, preparació, pel·lícula pictòrica i barnis

3. Conservació de l'obra d'art**4. Documentació fotogràfica**

Llum reflexada, llum rasant, macrofotografies...

5. Diagnòstic i proposta d'intervenció**6. Recomanacions per l'exposició i conservació d'una obra d'art****VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	6,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	6,00	0
Resolució de casos pràctics	60,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

S'impartiran tres hores per setmana presencials en la classe-laboratori al llarg de 15 setmanes. Les classes d'estudi i anàlisi en laboratori es perllonguen en hores molt més de les establertes a causa que els treballs pràctics individuals dels alumnes/as, requereixen un increment considerable del temps benvolgut per a la seva conclusió diària.

La metodologia en recerca requereix una dedicació per part del professor de seguiment continu i directe

de l'evolució del treball de cada alumne/a. El professor ha de resoldre els dubtes i orientar els plantejaments o enfocaments que puguin sorgir segons la problemàtica en cada cas. Per això, la labor del docent i la informació que requereix cada alumne es diversifica segons el tipus d'obra analitzada i els temps de dedicació seran variables. Per a això, el programa es desenvolupa molt clar tant en el seu disseny, com en els seus objectius.

La resolució d'anàlisi es realitzarà mitjançant aparells tècnics (microscopia, UV, ANAR, i altres mitjans per a les recerques. En cada cas específic, l'alumne/a serà dirigit pel professor orientant tot el procés de recerca, que el seu objectiu fonamental és que l'alumne/a aprengui a valorar, destriar i establir amb criteri una analítica correcta en cada cas. És important que conegui què s'investiga, per què i para què es fan les proves segons les necessitats de l'objecte a estudiar. En aquest aspecte s'aprofundirà en la reflexió de l'alumne/a a valorar i establir l'analítica correcta amb criteri i discerniment.

AVALUACIÓ

Prova escrita (Informe tècnic) (60% de la nota). Es tracta d'un temari-guió en el qual es desenvolupen uns apartats, susceptibles a ser ampliat considerablement

Treballs/exercicis: Dos exercicis pràctics-teòrics que es realitzaran dins de les classes presencials i es comunicaran amb anterioritat a la realització de l'activitat (20% cadascun d'ells)

En resum:

Prova escrita (informe tècnic): 60 %

Control de lectures / Memories (Prova teòrico-pràctica) 20 %

Treball pràctic (prova pràctica): 20 %

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AGUILÓ, Mari Paz, Cueros, Cordobanes y Guadamacés, Historia de las artes Aplicadas e Industriales de España, Ed. Cátedra, Madrid 1987
- ANTÓN, Pablo, Manual de restauración de libros, grabados y manuscritos, dos volúmenes, Madrid 1989 y 1990
- BARROS GARCÍA, J.M., Imágenes y sedimentos: La Limpieza en la conservación del Patrimonio pictórico, Valencia 2005
- BONTCÉ, J., Técnicas y secretos de la pintura, ed. L.E.D.A., Barcelona 1980
- BONFORD, D. ; DUNKERTON, Jili; GORDON, Dilian (autores) La pintura en Italiana hasta 1400, Ediciones Serbal, Barcelona, 1995

- BORDINI, Silvia, *Materia e Imagen*, Ed. Gustavo Gili, 2002 (7ª edición)
- BORRAS GUALIS, Gonzalo, *Cómo y Qué investigar en Historia del Arte*, Ed. Serbal, Barcelona, 2001
- BORRAS, G. Y FATAS, G, *Diccionario de términos de arte. El vocabulario específico de la escultura, la arquitectura y las artes decorativas*. Zaragoza, 1980.
- BORRAS GUALIS, Gonzalo, *Cómo y Qué investigar en Historia del Arte*, Ed. Serbal, Barcelona, 2001
- CALVO, A., *Conservación y restauración de pintura sobre lienzo*, Barcelona 2002
- CALVO MANUEL, Ana, *Conservación y Restauración de la A a la Z* Ed. Serbal, Barcelona, 1998
- CENNINI, C., *El Libro del Arte*, ed. Akal, Madrid 1988. Existe otra edición más actual, Barcelona 1997. *Il Libro dell'Arte*
- DÍAZ MARTOS, A., *Restauración y conservación del arte pictórico. Arte restauro*, S.A., Madrid, 1975
- FUGA , Antonella, *técnicas y Materiales del Arte*. Ed. Electra, 2004
- GOMEZ RODRIGO, María. *Las Pinturas Quemadas de la Catedral de Valencia. Estudios y restauración*. Generalidad Valenciana, , 1998
- GOMEZ RODRIGO, María. *Restauración de las puertas del retablo mayor de la Catedral de Valencia*. Generalidad Valenciana, 2002
- HAYES, Colin, *Guía completa de pintura y dibujo. Técnicas y materiales*, Hermann Blume, Madrid, 1985
- JANUSZCZAK, Waldemar, *Técnicas de los Grandes Pintores*, ed. Blume, Madrid, 1980
- JOZAN, S. *Del pastel: tratado de su composición, fabricación u uso en la pintura Valencia 1854*. Traducido del francés al castellano, imprenta J. Rius
- KNUT, Nicolaus: *Manual de restauración de cuadros*, ed. Könemann, 1982
- MACARRON MIGUEL, A., *Historia de la conservación y la restauración*, Madrid, Tecnos, 1995
- MARTÍNEZ JUSTICIA, M. J., *Antología de textos sobre restauración*, Jaén, Universidad de Jaén, 1996.
- MALTESE, Corrado, *Las Técnicas Artísticas*, edt. Cátedra. Madrid 1981
- MALTESE, Corrado (coordinador), *I supporti nelle arti pittoriche. Storia, técnica, restauro*, Ugo Mursía Editore, Milano, 1990, 2 vol.
- ORELLANA, Marcos A., *Biografía pictórica valentina o vida de los pintores, arquitectos y grabadores valencianos*. Edición preparada por Xavier Salas, Madrid 1930, Copia facsímil. Valencia, 1995.
- PACHECO, F., *El arte de la pintura*, edición, introducción y notas de Bonaventura Bassegoda i Hugas, Cátedra arte, Madrid 1990. Edición del manuscrito de Pacheco suegro y maestro de Velázquez, escrito en 1639
- SÁNCHEZ ORTIZ, A., *Restauración de obras de arte: pintura de caballete*, Madrid, 2012